

РЕШЕНИЕ

№ 54

гр. Козлодуй, 01.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КОЗЛОДУЙ, II-РИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Адриана Г. Добрева

при участието на секретаря Галина Ст. Тимчева Дикова
като разгледа докладваното от Адриана Г. Добрева Гражданско дело № 20231440101105 по описа за 2023 година

Предявен е установителен иск с правна квалификация чл. 422, ал. 1 ГПК и чл. 430, ал. 1 ТЗ ..... против М. О. Т., ЕГН ***** ..... за установяване съществуването на вземания присъдени по ..... от които сумата 5 799,06 лева (пет хиляди седемстотин деветдесет и девет лева и 06 стотинки), представляваща главница по договор за банков кредит, ведно със законна лихва за период от 20.03.2023 г. до изплащане на вземането; сумата 2 897,75 лева (две хиляди осемстотин деветдесет и седем лева и 75 стотинки), представляваща договорна лихва за период от 27.06.2018 г. до 15.09.2020 г. и направени в заповедното производство разноски - държавна такса в размер на 173,94 лева (сто седемдесет и три лева и 94 стотинки) и адвокатско възнаграждение в размер на 180,00 лева (сто и осемдесет лева). Претендират и разноските в исковото производство.

В съдебно заседание, ищецът, редовно призован, не се явява, като с постъпили молби от неговия процесуален представител моли съда да уважи предявения иск и да му присъди направените разноски.

В законоустановения срок по чл. 131, ал. 1 ГПК ответника не е подала писмен отговор на исковата молба. В съдебно заседание се явява лично. Признава, че на 27.09.20210 г. бил сключен договор за потребителски паричен

кредит между „Сибанк“ АД в качеството му на кредитор и нея в качеството ѝ на кредитополучател, по силата на който кредиторът е предоставил на кредитополучателя потребителски паричен кредит в размер на 17 00,00 лв. Оспорва иска и прави възражение за изтекла погасителна давност по отношение на всички претендирани от ищеца суми.

Съдът, след като взе предвид становищата на страните, прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобразно изискванията на чл. 235, ал. 2 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

По делото са безспорни между страните правнорелевантните обстоятелства, че праводателя на ищеца и ответника има сключен ..... и че ответникът е заплатил част от погасителни вноски по договора за потребителски кредит. Тези обстоятелства се установяват и от представените и приети като писмени доказателства - ..... на л.10 и сл. в делото. Така на 27.09.2020 г. страните са сключили Договор за потребителски кредит за сумата от ..... т.е. установяват се правнорелевантните обстоятелства, че между ..... (с правоприемник .....), като кредитодател, и М. О. Т., като кредитополучател, е сключен на 27.09.2010г. ...., сумата по кредита била реално предоставена от кредитора и усвоена от длъжника, което е отбелязано в договора за кредит и не се оспорва от ответника.

Съгласно представения по делото договор за потребителски кредит, страните са уговорили предоставяне на кредит в размер на ....., с годишен лихвен процент 13.51%, и начин на връщане: 120 погасителни вноски, с краен срок на погасяване - 15.10.2020 г. (срокът на кредита е сто и двадесет месеца). Представени са също по делото договор от 15.12.2021 г. за прехвърляне на вземания, сключен между ..... на л. 21 и сл. от делото като съгласно Приложение 1 на л.58 от делото, вземането на ....., чийто правоприемник е ..... произтичащо от договора за кредит ..... с длъжник - ответницата, е било прехвърлено на ищеца. .... са договорили в целия пар. 5 договора за прехвърляне на вземания, вкл. пълномощно, че ..... в качеството си на цесионер по договора за прехвърляне на вземания. от свое име и за своя сметка да уведоми длъжниците за извършената цесия. А от своя страна ..... е преупълномощило Адвокатско дружество „Иванов и Денев“ да извършат уведомяването.

По делото е представено уведомление за извършената цесия до ответницата на л. 8-9 от делото за станалата продажба и ответницата е била поканена да заплати сумата посочена в писмото, като няма данни това писмо да е достигнало до знанието на ответницата преди образуване на съдебното производство. Писмото е връчено на лицето Юлиан Тодоров без доказателства за връзка с ответника. Също към исковата молба е приложено уведомление до ответницата за извършената цесия.

От приложеното ч.гр.д. № 427/2023 г. на Козлодуйски районен съд се установява издаването на заповед за изпълнение на парично задължение, с която е разпоредено М. О. Т. да заплати на ..... сумата 5 799,06 лева (пет хиляди седемстотин деветдесет и девет лева и 06 стотинки), представляваща главница по договор за банков кредит, ведно със законна лихва за период от 20.03.2023 г. до изплащане на вземането; сумата 2 897,75 лева (две хиляди осемстотин деветдесет и седем лева и 75 стотинки), представляваща договорна лихва за период от 27.06.2018 г. до 15.09.2020 г. и направени в заповедното производство разноси - държавна такса в размер на 173,94 лева (сто седемдесет и три лева и 94 стотинки) и адвокатско възнаграждение в размер на 180,00 лева (сто и осемдесет лева) по сключен между страните договор за потребителски кредит, за които е издадена заповед за изпълнение по [чл. 410 ГПК](#).

Ответницата не оспорва сключения с ..... договор за потребителски кредит на 27.09.2010г., нито че е получила в заем сумата от 17 000.00 лева, която се е задължила да върне с лихвите по договора в срок от 120 месеца – до 15.10.2020 г. Не оспорва и, че е погасила част от кредита и е останала задължена за претендираните суми за главница 5 799,06 лева и сумата 2 897,75 лева, представляваща договорна лихва за период от 27.06.2018 г. до 15.09.2020 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Правната квалификация на предявения установителен иск за съществуване на процесните вземания е [чл. 422, ал. 1 ГПК](#) и [чл. 430, ал. 1 ТЗ](#). Срещу заповедта за изпълнение длъжницата ответница е подала възражение и на кредитора са дадени указания за предявяване на установителен иск. Искът е предявен в месечния срок, като паричното

вземане, предмет на иска е идентично на паричното вземане по заповедта за изпълнение, поради което установителният иск е допустим.

..... /с правоприемник ...../ представлява финансова институция по смисъла на чл. 3, ал. 2 ЗКИ, поради което може да отпуска заеми със средства, които не са набавени чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства, което е налице в случая. Това определя дружеството като кредитор по смисъла на чл. 9, ал. 4 ЗПК. Уважаването на иска е обусловено от наличието на следните предпоставки: 1/ наличието на валидно облигационно отношение, породено от договор за потребителски кредит, по силата на който ищецът има качеството на кредитодател, а ответницата - на кредитополучател, вкл. наличие на уговорка за възнаградителна лихва; 2/ реалното предоставяне от кредитодателя на кредитополучателя на сумата, претендирана като главница по договора; 3/ настъпване на падежа на задължението на кредитополучателя, касаещо връщане на главницата и договорната лихва, и 4/ неизпълнение на това задължение.

Въз основа на обявеното за безспорно установено по делото и представените писмени доказателства, настоящият съд приема за доказани твърденията на ищеца, че между неговия праводател /цедент/ и ответницата М. О. е налице облигационна връзка, възникнала по силата на сключен между тях договор за потребителски кредит РК10-00205 от 27.09.2010г. по силата на които ....., като кредитор, е предоставил на ответницата, като потребител, кредит в размер на ..... със срок на кредита - 120 месеца, а кредитополучателят е поел задължение да погасява кредита на сто и двадесет месечни погасителни вноски.

Съдът намира за безспорно установен по делото и факта, че кредиторът е изпълнил задължението си да преведе по банкова сметка предоставения от него потребителски кредит в размер от ..... на ответницата. Следва да се посочи изрично, че към настоящия момент срокът на договора за кредит е изтекъл още на 15.10.2020 г.. След като по делото се установи възникналото облигационно правоотношение между праводателя на ищеца и кредитополучателката – ответница, предоставяне на заемната сума в размер на ....., настъпилия падеж на кредита на 15.10.2020 г. и факта, че ответника не е погасил изцяло задължението си по кредита като изрично признава, че дължи главница от 5 799,06 лева и 2 897,75 лева,

договорна лихва за период от 27.06.2018 г. до 15.09.2020 г. остава съда да прецени възражението ѝ за изтекла погасителна давност направено още във възражението в заповедното производство, което поддържа и в съдебно заседание.

Съдът намира това възражение за неоснователно на следното основание:

В случая се претендира вземане за главница от 5 799,06 лева и 2 897,75 лева, договорна лихва за период от 27.06.2018 г. до 15.09.2020 г. Съдът съобрази трайната съдебна практика, в която е прието, че уговореното между страните връщане на предоставена в заем /кредит/ сума на погасителни вноски не превръща този договор в такъв за периодични платежи, а представлява уговорка за изпълнение на задължението на части. Това становище съответства изцяло и на дадените с Тълкувателно решение № 3/18.05.2012 г. на ВКС по т.д. № 3/2011 г., ОСГТК задължителни разяснения относно съдържанието на понятието „периодични плащания“ по смисъла на чл. 111, б., в“ ЗЗД. По отношение на договора за кредит това изискване не е налице, тъй като нито задължението на банката-кредитор за предоставяне на уговорената сума, нито задължението на длъжника за връщането ѝ, е повтарящо се. Връщането на предоставената за ползване сума на погасителни вноски представлява по своята същност изпълнение на основното задължение на длъжника на части /чл. 66 ЗЗД/. Ето защо, приложима по отношение на това задължение е общата 5-годишна давност от чл. 110 ЗЗД, изчислена от датата на уговорения краен срок за погасяване кредита, а не кратката 3-годишна давност по чл. 111, б. „в“ ЗЗД, изчислена от датата на падежа на отделните погасителни вноски. Това становище бе изцяло потвърдено и закрепено с Тълкувателно решение № 5/21.01.2022 г. на ВКС по т.д. № 5/2019 г., ОСГТК, в което ясно се сочи, че при постигнато съгласие плащането на дължимата сума да е разделено на погасителни вноски с падежи на определени дати, отделните вноски не стават автоматично сбор от отделни, периодично дължими плащания. Задължението продължава да бъде само едно и крайният срок за погасяването му е падежът на последната разсрочена вноска или моментът, в който е обявена предсрочната изискуемост, т.е. крайния падеж на задължението е този момент от който започва да тече погасителната давност /становището, че началният момент, от който започва да тече давностният срок за вземания за главница по погасителни вноски по

договор за банков кредит е моментът на изискуемостта на съответната вноски, а не крайният падеж е изоставено с посоченото Тълкувателно решение № 5/21.01.2022 г. на ВКС по т.д. № 5/2019 г., ОСГТК/.

В случая крайния падеж на кредита е на 15.10.2020 г./ищецът не е изложил твърдения за обявяване на кредита за пресрочно изискуем, нито се позовава на предсрочна изискуемост/, т.е. давността тече от датата на уговорения краен срок за погасяване на кредита, а заявлението за издаване на заповед за изпълнение по [чл. 410 ГПК](#) е депозирано на 20.03.2023г. (първоначално в РС Оряхово и изпратено по подсъдност на РС Козлодуй), поради което вземането за главницата не е погасено по давност /изминали са две години и пет месеца от крайния падеж на договора за кредит/. Поетото по договора за кредит задължение от кредитополучателя за заплащане на договорна лихва, по своята същност представлява възнаграждение на кредитора за ползването на предоставената му паричната сума, поради което за нейното погасяване важи общият петгодишен давностен срок по чл.110 ЗЗД. В Тълкувателно решение № 5/21.01.2022 г. на ВКС по т.д. № 5/2019 г., ОСГТК се утвърждава практиката на ВКС, че при разсрочването на едно парично задължение, което по естеството си е еднократно /плащане на цена, връщане на заем/, респ. при уговорката плащането да се извършва на вноски с различни падежи, не се касае за периодични плащания по смисъла на [чл. 111, б. „в” ЗЗД](#). Приема се, че в този случай задължението се погасява на части, в интерес на лъжника и въз основа на изрично дадено съгласие от страна на кредитора, по аргумент от разпоредбата на [чл. 66 ЗЗД](#). При договорите с периодично или продължително действие, през всеки период от време и двете страни по правоотношението престоират и за тях възникват относително самостоятелни задължения с отделни падежи, които имат общ правопораждащ факт, но не представляват части от едно цяло вземане. Обратното - при уговорка за разсрочване на части на едно по правило еднократно задължение, престоира само длъжникът, след като вече кредиторът е изпълнил, а този факт сам по себе си не е достатъчен, за да определи изпълнението като периодично.

Поради това при постигнато съгласие плащането на дължимата сума да е разделено на погасителни вноски с падежи на определени дати,отделните вноски не стават автоматично сбор от отделни, периодично дължими плащания. Задължението продължава да бъде само едно и крайният срок за

погасяването му е падежът на последната разсрочена вноска или моментът, в който е обявена предсрочната изискуемост. Следователно началният момент, от който започва да тече давностният срок за вземания за главница и/или за договорни лихви по погасителни вноски по договор за банков кредит, за който не е обявена и респективно, настъпила предсрочна изискуемост, е датата на уговорения краен срок за погасяване на кредита - така изцяло решение № 50173/13.10.2022 г. на ВКС по гр.д. № 4674/2021 г., III г.о. В обобщение - началото на погасителната давност е уговорения краен срок за погасяване задълженията по договора за кредит - дата на последна вноска или дата на предсрочна изискуемост и към датата на подаване на заявлението по чл.410 от ГПК не изтекла, т.е. вземането не е погасено по давност и се дължи от ответника.

По разноските:

При този изход на делото, с оглед задължителното тълкуване на закона, дадено в т. 12 от Тълкувателно решение № 4/2013 от 18.06.2014 г. по тълкувателно дело № 4/2013 г. по описа на ВКС, ОСГТК, съдът, който разглежда иска по чл. 415, ал.1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени в заповедното производство, като съобразно изхода на спора разпредели отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство.

С оглед изхода на спора ответницата дължи на ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК разноски за исковото производство в размер на 173.94 лв. държавна такса и разноски за заповедното производство в размер на 173.94 лв. държавна такса и 180 лв. адвокатско възнаграждение, тъй като искът е изцяло уважен.

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл.422, ал.1 ГПК, че М. О. Т., ЕГН ***** и ..... дължи на ..... вземанията присъдени по ч.гр.д. № 427/2023г. на Районен съд Козлодуй - сумата 5 799,06 лева (пет хиляди седемстотин деветдесет и девет лева и 06 стотинки), представляваща главница по договор за банков кредит, ведно със законна лихва за период от 20.03.2023 г. до изплащане на вземането и сумата 2 897,75 лева (две хиляди осемстотин деветдесет и седем лева и 75 стотинки), представляваща

договорна лихва за период от 27.06.2018 г. до 15.09.2020 г.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК М. О. Т., ЕГН ***** и ..... да заплати на ..... сумата от 173,94 лева представляваща направените в исковото производство съдебни разноси за държавна такса, както и суми в размер на 173.94 лв. държавна такса и 180 лв. адвокатско възнаграждение, представляващи направените в заповедното производство по ..... – ..... съдебни разноси.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд Враца в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Козлодуй: _____